

Warszawa, 10.12.2020 r.

OPRACOWANIE ZAGADNIENIA PRAWNEGO DOTYCZĄCEGO OTRZYMYWANIA DODATKU DO WYNAGRODZENIA

1. Podstawa sporządzenia Opracowania:

Pytania prawne otrzymane w ramach projektu „Prawnik dla Lekarza” prowadzonego przez OIL im. prof. Jana Nielubowicza w Warszawie.

2. Przedmiot Opracowania:

Przedmiotem Opracowania jest udzielenie odpowiedzi na przedstawione pytania:

Komu przysługuje tzw. dodatek covidowy do wynagrodzenia? Czy można uzależnić jego wysokość od ilości przepracowanych godzin bezpośrednio z osobami zakażonymi czy też podejrzanymi o zakażenie? Czy należy ewidencjonować czas spędzony np. w kombinezonie i innych środkach ochrony indywidualnej w celu wyliczenia przysługującej wysokości dodatku?

3. Podstawy prawne:

1. Polecenie Ministra Zdrowia DSZ. 2245954 z dnia 01.11.2020 r. skierowane do p.o. Prezesa NFZ (dalej też: Polecenie);
2. Ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia funkcjonowania ochrony zdrowia w związku z epidemią COVID-19 oraz po jej ustaniu (Dz. U. 2020 poz. 1493);
3. Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych Dz.U. 2020 poz. 374.

4. Klauzule prawne:

Opinia dotyczy wyłącznie kwestii w niej określonych i nie może być interpretowana, jako obejmująca, w tym przez domniemanie, inne, niewspomniane w niej kwestie.

W niniejszej Opinii prawnej zaprezentowano niezależną, subiektywną ocenę sporządzającego, dotyczącą prawnych aspektów przedmiotu analizy.

Opinia może zostać wykorzystana wyłącznie w celach obrony interesów Pytającego.

5. Opracowanie zagadnienia:

Na wstępie zaznaczyć należy, że dodatek covidowy, o którym mowa w Opinii wynika jedynie z Polecenia, a nie jakiegokolwiek źródła prawa powszechnego. Wszystkie wnioski opierają się więc na treści tego Polecenia.

Jak czytamy w poleceniu Ministra Zdrowia z dnia 01.11.2020 r. skierowanym do p.o. Prezesa NFZ na podstawie art. 42 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia funkcjonowania ochrony zdrowia w związku z epidemią COVID-19 oraz po jej ustaniu, **postanowił on zmienić ówczesnie obowiązujące Polecenie z dnia 04.09.2020 r., które przyznawało wybranemu personelowi medycznemu dodatkowe wynagrodzenie.**

Na marginesie należy wyjaśnić, że art. 42 ww. ustawy stanowi, iż polecenia wydawane są przez podmiot, który uzyskał do tego uprawnienia na podstawie art. 10, art. 10a i art. 11 Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych Dz.U. 2020 poz. 374.

Ponadto, czytamy w nim, że wydane polecenie może być zmienione również na podstawie art. 10, art. 10a i art. 11.

Niestety ww. artykuły na podstawie, których uzyskano uprawnienie do wydawania poleceń, jak i możliwość zmiany tych poleceń już nie obowiązują. Artykuły 10, 10a i art. 11 Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych utraciły swoją moc.

Abstrahując od legalności ww. dokumentu, **poleca on NFZ przekazanie określonym podmiotom leczniczym środków finansowych z przeznaczeniem na przyznanie osobom wykonującym zawód medyczny w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295, z późn. zm.) spełniającym określone warunki **dodatkowego świadczenia pieniężnego, wypłacanego miesięcznie.****

Zgodnie z Poleceniem dodatkowe świadczenie pieniężne otrzymają:

1. Osoby wykonujące zawód medyczny zatrudnione w szpitalach II i III poziomu zabezpieczenia covidowego, wpisanych do wykazu prowadzonego przez dyrektorów oddziałów NFZ wspólnie z wojewodami, które uczestniczą w udzielaniu świadczeń zdrowotnych i mają bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem i z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2;
2. Osoby wykonujące zawód medyczny w SOR lub izbach przyjęć, zespołach ratownictwa medycznego, w tym lotniczych zespołach ratownictwa;
3. Osoby wykonujące czynności diagnostyki laboratoryjnej w laboratoriach umieszczonych na wykazie Ministra Zdrowia, zlokalizowanych w szpitalach I, II i III poziomu zabezpieczenia covidowego, z którymi NFZ podpisał umowę na wykonywanie testów w kierunku SARS-CoV-2. (Laboratoria te muszą być wpisane na listę opublikowaną na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia pod adresem: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/lista-laboratoriow-covid>.)

Zaznaczyć należy, iż **zgodnie z aktualnym Poleceniem dodatkowe świadczenie nie przysługuje ww. osobom, skierowanym do pracy decyzją Wojewody czy też decyzją Ministra Zdrowia** (czyli na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi).

Z treści Polecenia wynika, że ww. osoby mogą otrzymać dodatkowe świadczenie w przypadku zatrudnienia na podstawie stosunku pracy jak i na podstawie innego rodzaju zatrudnienia. Czyli **zarówno osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę jak i umowy cywilnoprawnej uprawnione są do otrzymania dodatku do wynagrodzenia.**

Jak wynika z treści Polecenia **kwota dodatku powinna być równa 100% wynagrodzenia danej osoby, oraz nie wyższa niż 15 000 zł.** W przypadku świadczenia pracy przez daną osobę przez niepełny miesiąc,

świadczenie dodatkowe za ten miesiąc podlegać powinno proporcjonalnemu obniżeniu.

Obliczenia wysokości dodatku dokonuje się na podstawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia danej osoby w podmiocie leczniczym na dzień udostępniania tej informacji.

Zwrócić należy uwagę, że dodatek jest uzależniony jedynie od wysokości miesięcznego wynagrodzenia danej osoby. **Polecenie nie przewiduje żadnych innych kryteriów przy obliczaniu jego wysokości.**

Wszelkie praktyki stosowane przez podmioty lecznicze uzależniające wysokość dodatku od ilości godzin przepracowanych przy pacjencie zakażonym, od czasu przebywania w kombinezonie i innych środkach ochrony indywidualnej nie mają uzasadnienia.

Jedynym kryterium, które należy wziąć pod uwagę przy obliczaniu wysokości dodatku jest wysokość miesięcznego wynagrodzenia, które osiągało się w danym podmiocie leczniczym w dniu przekazywania tej informacji.

Polecenie wyraźnie wskazuje, jakie informacje przekazuje do NFZ kierownik podmiotu leczniczego w celu uzyskania środków finansowych na dodatki do wynagrodzenia i nie ma wśród nich żadnej ewidencji godzin pracy.

Ponadto, jak wskazuje treść Polecenia dodatek stanowi 100% wynagrodzenia – czyli całość.

Nie ma zatem – poza jedną- podstaw do ewentualnych proporcjonalnych ograniczeń w jego wysokości.

Jedynym przypadkiem, proporcjonalnego ograniczenia dodatku, o którym wspomniano powyżej, jest sytuacja, gdy dana osoba świadczy pracę przez niepełny miesiąc. Świadczenie dodatkowe za ten miesiąc podlegać powinno proporcjonalnemu obniżeniu.

6. Odpowiedź na pytania

Komu przysługuje tzw. dodatek covidowy do wynagrodzenia?

Powołując się na uproszczoną informację ze strony NFZ, dodatkowe wynagrodzenie otrzymują osoby:

- zatrudnione w szpitalach II i III poziomu zabezpieczenia covidowego, które wykonują zawód medyczny, uczestniczą w udzielaniu świadczeń zdrowotnych, mają bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem i z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2;
- wykonujące zawód medyczny w SOR lub izbach przyjęć, zespołach ratownictwa medycznego, w tym lotniczych zespołach ratownictwa;
- wykonujące czynności diagnostyki laboratoryjnej w laboratoriach umieszczonych na wykazie Ministra Zdrowia, zlokalizowanych w szpitalach I, II i III poziomu zabezpieczenia covidowego, z którymi NFZ podpisał umowę na wykonywanie testów w kierunku SARS-CoV-2

<https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/dodatkowe-wynagrodzenie-dla-medykow-jak-i-kiedy-bedzie-wyplacane.7863.html>

Dodatek covidowy otrzymają ww. osoby wykonujące pracę zarówno na podstawie umowy o pracę jak i na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Dodatkowego świadczenia nie otrzymają ww. osoby skierowane do pracy decyzją Wojewody czy też decyzją Ministra Zdrowia.

Czy można uzależniać wysokość dodatku covidowego od ilości przepracowanych godzin bezpośrednio z osobami zakażonymi czy też podejrzanymi o zakażenie?

Nie, nie można. Obliczenia wysokości dodatku dokonuje się jedynie na podstawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia danej osoby w podmiocie leczniczym na dzień udostępniania tej informacji.

Czy należy ewidencjonować czas spędzony np. w kombinezonie i innych środkach ochrony

indywidualnej w celu wyliczenia przysługującej wysokości dodatku?

Nie, Polecenie nie przewiduje takiego obowiązku. Obliczenia wysokości dodatku dokonuje się jedynie na podstawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia danej osoby w podmiocie leczniczym na dzień udostępniania tej informacji.

Dodatkowo w Opinii Autorki trudno przyjąć, że wyznacznikiem kryterium bezpośredniego kontaktu z pacjentami z podejrzeniem i z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 jest ograniczenie się do noszenia kombinezonu. Osoby wykonujące zawód medyczny, poza kontaktem z pacjentem, gdzie wymagane jest nałożenie kombinezonu i innych ŚOI muszą przecież dokonywać innych czynności związanych z leczeniem pacjenta, takich jak choćby konsultacja z innym lekarzem (gdzie nie koniecznie należy mieć kombinezon).

Opracowanie przygotowała:
Karolina Podsiadły-Gęsikowska
advokat